

Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
Навчально-науковий інститут соціально-педагогічної та мистецької освіти
Кафедра теорії і методики музичної освіти та хореографії

**ПЕДАГОГІКА МИСТЕЦТВА
ДЛЯ КУЛЬТУРНОГО ЗРОСТАННЯ ОСОБИСТОСТІ
ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ**

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

(8-10 листопада 2018 року)

Мелітополь, 2018

УДК: [378.013.43:7]:316.612(06)

П24

Друкується згідно рішення Вченої Ради Навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького протокол № 4 від 21.11.2018

Рецензенти:

Лабунець Віктор Миколайович – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри музичного мистецтва, декан педагогічного факультету Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка
Антоненко Олександр Миколайович – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри інструментального виконавства та музичного мистецтва естради Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

П 24 Педагогіка мистецтва для культурного зростання особистості впродовж життя: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мелітополь, 8-10 листопада 2018 р.) / Відповід. ред. Н.А.Середа. – Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2018. –186 с.

ISBN 978-617-7346-14-1

Збірка містить тези і статті учасників Міжнародної науково-практичної конференції “Педагогіка мистецтва для культурного зростання особистості впродовж життя”. Розкриваються такі питання: соціокультурний та людинотворчий вимір педагогіки мистецтва; аксіологічні максими педагогіки мистецтва у контексті актуальних методологічних підходів до теорії і практики освіти впродовж життя; сучасні тенденції у вивченні теоретичних і практичних проблем культурного зростання особистості засобами педагогіки музичного мистецтва, художньої культури та хореографії; дослідно-експериментальна робота молодих науковців та студентів з проблем музичної, художньої та хореографічної освіти; експериментальна педагогіка мистецтва для культурного зростання школяра в системі неформальної та формальної освіти; освітня реальність музично-педагогічних інновацій: реконструкція досвіду.

Матеріали збірки будуть цікавими для студентів, магістрантів і аспірантів факультетів мистецтв, учителів і викладачів мистецьких дисциплін та хореографії у закладах загальної, спеціалізованої середньої та вищої освіти.

Відповідальність за наукову коректність і оригінальність текстів несуть їх автори.

ISBN 978-617-7346-14-1

УДК: [378.013.43:7]:316.612(06)
©Н.А.Середа, 2018

ЗМІСТ

Тези

Багрій Т. Є. ПЕДАГОГІЧНИЙ АРТИСТИЗМ ЯК СКЛАДОВА ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ІНТЕРЕСУ ПЕДАГОГА-МУЗИКАНТА ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	7
Білецька М. В., Федорова О. В. ПРОБЛЕМИ СКРИПІЧНОЇ ВИКОНАВСЬКОЇ ШКОЛИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ МУЗИЧНОЇ ПЕДАГОГІКИ.....	9
Брежнєва С. Б. ОСВІТНЯ РЕАЛЬНІСТЬ МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ: РЕКОНСТРУКЦІЯ РОЗВИТКУ ЕТНОКОНФЕСІЙНОЇ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ МЕНОНІТІВ-КОЛОНІСТІВ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ (КІНЕЦЬ ХVІІІ – ПОЧАТОК ХХ СТОЛІТТЯ)	13
Василенко Л. М. АДАПТАЦІЯ СТУДЕНТІВ-МУЗИКАНТІВ ДО МАЙБУТНЬОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАСОБАМИ КОНЦЕРТНОГО ВИКОНАННЯ	17
Власенко Е. А., Суптеля О. О. ОПТИМІЗАЦІЯ ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА-МУЗИКАНТА	21
Власенко М.І. РОЗВИТОК ВИКОНАВСЬКОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ-ВОКАЛІСТІВ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ	25
Верещагіна-Білявська О. Є. СЕМАНТИЧНИЙ АНАЛІЗ МУЗИКИ У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ ПЕДАГОГА-МУЗИКАНТА	27
Врубель Г. Ф. КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ЯК ОСНОВА ФОРМУЛЮВАННЯ ЗМІСТУ ПОНЯТТЯ “ДИРИГЕНТСЬКА КОМПЕТЕНЦІЯ”	31
Гайдай К. О. ОСНОВНІ ТРУДНОЩІ ВИКОНАВСЬКОГО ВТІЛЕННЯ ПОЛІФОНІЧНИХ ТВОРІВ	34
Германова Д. ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ПІДЛІТКІВ ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ПРЕДМЕТ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	37
Губіна Л. О. УМОВИ РОЗВИТКУ СПІВАЦЬКОГО ГОЛОСУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	40
Гулько Н. О. СИСТЕМНО-СИНЕРГЕТИЧНИЙ ПІДХІД У ВОКАЛЬНО-МЕТОДИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА-МУЗИКАНТА	42
Коваленко Л. В. ЗНАЧЕННЯ ВОЛЬОВИХ ЯКОСТЕЙ В ВОКАЛЬНО-ХОРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МИСТЕЦТВА	46

Коваленко Н. М. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ МУЗИЧНОГО НАПРЯМКУ В АЗОВСЬКІЙ ДИТЯЧІЙ ШКОЛІ МИСТЕЦТВ	49
Козловська І.В. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ДО СВЯТКОВИХ ЗАХОДІВ	53
Колоніна Л. Г. ФАКТОР “ЗРІЛОСТІ” ЯК ПЕРЕДУМОВА ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ В УМОВАХ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	55
Кулага Т. О. CONTEMPORARY MUSIC AS A CIVILIZATIONAL PHENOMENON OF POSTMODERN	60
Кущенко Н. А. СОЦІОКУЛЬТУРНА АДАПТАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ ЗАСОБАМИ ХУДОЖНЬОЇ ОСВІТИ	64
Любар Р. О. Шапкіна Н. С. МЕТОДИЧНІ СИСТЕМИ РОЗВИТКУ МУЗИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	69
Малацай Н. О. КУЛЬТУРНЕ ЗРОСТАННЯ НОВОГО ПОКОЛІННЯ ОСВІТЯН ШЛЯХОМ ПРОВЕДЕННЯ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР	71
Мартинюк А. К. ВИЗНАЧНІ ПЕРСОНАЛІЇ МУЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ХАРКОВА В НАУКОВОМУ ОСМИСЛЕННІ ПРОФЕСОРА ІНЕССИ ГУЛЕСКО	73
Мартинюк Т. В. СТИЛЬОВІ КОНСТАНТИ МУЗИЧНО-ВИКОНАВСЬКОЇ ШКОЛИ ОЛЕКСАНДРА МИШУГИ	77
Масалова Т. О. РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ В УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	81
Мержева Л. Ф. АРТИСТИЗМ ЯК ВАЖЛИВИЙ КОМПОНЕНТ ДИРИГЕНТСЬКО-ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	84
Мітєва А. М. ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОСВІДОМОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ	88
Молодих М. О. РИТМІЧНЕ ПОЧУТТЯ ЯК ОСНОВА МУЗИКАЛЬНОСТІ ДИТИНИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	91
Мочона Т. В. КРЕАТИВНІ МЕТОДИ ВИХОВАННЯ ТВОРЧОЇ САМОСТІЙНОСТІ ЮНИХ ПІАНІСТІВ	93
Назаренко І. М., Панченко Г. П. ДІАГНОСТИКА РІВНІВ СФОРМОВАНOSTІ МОТИВАЦІЙНО-ПОТРЕБОВОЇ СФЕРИ МАЙБУТНЬОГО ХОРЕОГРАФА	96

Окороков У.І. ОСОБЛИВОСТІ МУЗИЧНО-РИТМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ НА ЗАНЯТТЯХ “РИТМІКА”	100
Панченко Г. П., Федоров М. П. ПРОБЛЕМА РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА У ПРОЦЕСІ ВОКАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ	103
Пархоменко Е. К. ГОТОВНІСТЬ УЧНІВ-ПІАНІСТІВ ДО ПУБЛІЧНОГО ВИСТУПУ ЯК СКЛАДОВА МУЗИЧНО-ВИКОНАВСЬКОГО ДОСВІДУ	105
Переверзєва О. В. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ВИКЛАДАЧА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В УМОВАХ НАВЧАННЯ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ	109
Рулевська Ю.О. АДАПТАЦІЯ РЕЖИСУРИ МУЗИЧНО-ВИХОВНИХ ЗАХОДІВ ДО ПОТРЕБ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	113
Сегеда Н.А. ПРОЕКТИВНИЙ І ТРАНСКОМУНІКАТИВНИЙ ПІДХОДИ В МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ОСВІТІ ДЛЯ КУЛЬТУРНОГО ЗРОСТАННЯ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ МИСТЕЦТВА	116
Сокол В. РОЛЬ ПІСЕННОГО ФОЛЬКЛОРУ У ФОРМУВАННІ ХУДОЖНЬОГО СВІТОГЛЯДУ СПІВАКА	118
Сопіна Я. В., Сопін О. І. АКТУАЛЬНІСТЬ ФОРМУВАННЯ ЗДАТНОСТІ ДО ПРОЕКТНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТЬОГО ВИКЛАДАЧА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	121
Стотика І. Г., Яциченко Г. В. РОЗВИТОК ВИКОНАВСЬКОЇ ТЕХНІКИ ПІАНІСТА У ІСТОРИЧНОМУ ДИСКУРСІ	124
Терещенко С. В. МИСТЕЦЬКИЙ АСПЕКТ СУТНОСТІ КРЕАТИВНОСТІ ПІДЛІТКА У КОНТЕКСТІ АКТУАЛЬНИХ МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПІДХОДІВ	126
Харченко Ю. Т. СУТНІСТЬ ТА СКЛАДОВІ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ КОНЦЕРТМЕЙСТЕРА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	130
Цзі Лей ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ХУДОЖНЬО-ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ЯК ПРОБЛЕМА ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ І ПРАКТИКИ	134
Червонська Л. М., Зборовський О. С. ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ З ХОРЕОГРАФІЧНИМ КОЛЕКТИВОМ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ	138

підхід як технологію управління через середовище процесами виховання і розвитку особистості суб'єкта навчання.

На уроках мистецтва середовищний підхід дає можливість створити для підлітків евристичне художньо-освітнє середовище, яке окрім надання підліткам можливості мистецького діалогу, також повинно мати арт-простір, що складається з мистецьких предметів, творчих майстерень, картинних галерей, мистецької бібліотеки тощо. Саме у такому середовищі, на наше глибоке переконання, підліток зможе більш глибоко зрозуміти мову мистецтв, поринути у світ дієвої творчості, навчитися спілкуватися засобами виразності різних видів мистецтва, бути здатним до аналітичної діяльності, образних асоціацій, художньої спостережливості, мати змогу самовиразитися засобами мистецтва, що сприятиме розвитку його креативності.

Актуалізуючи ефективність створення на уроках мистецтва художньо-освітнього середовища для розвитку креативності підлітків, наголошуємо на можливостях креативно-спрямованої української освіти, яка на сьогодні виступає у якості складного динамічного процесу впливу педагогічного середовища на розвиток задатків особистості та формування за сприятливих умов особистісно-орієнтованих здатностей школярів.

УДК:78.071.2:378

Ю. Т. Харченко

концертмейстер кафедри
теорії і методики музичної освіти та хореографії
Мелітопольський державний педагогічний
університет імені Богдана Хмельницького

СУТНІСТЬ ТА СКЛАДОВІ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ КОНЦЕРТМЕЙСТЕРА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Анотація. В тезах професійна культура концертмейстера закладу вищої освіти розглянута як багаторівневий комплекс; окреслені сутнісні характеристики та основні структурні підсистеми професійної культури концертмейстера: соціально-світоглядна, методологічна, психологічна, комунікативна, музично-естетична.

Ключові слова. Професійна культура концертмейстера, компоненти професійної культури концертмейстера, структурні підсистеми професійної культури концертмейстера.

CONTENT AND COMPONENTS OF THE PROFESSIONAL CULTURE OF THE CONCERTMASTER INSTITUTION OF HIGH EDUCATION

Annotation. In the theses, the professional culture of the concertmaster of the institution of higher education is considered as a

multi-level complex; outlined the essential characteristics and main structural subsystems of the professional culture of the concertmaster: socio-worldview, methodological, psychological, communicative, musical-aesthetic.

Key words. Professional culture of the concertmaster, components of the professional culture of the concertmaster, structural subsystems of the professional culture of the concertmaster.

Нові орієнтири сучасної освіти вимагають становлення фахівця нового покоління як носія загальної і професійної культури. Дослідження професійної культури концертмейстера закладу вищої освіти передбачає комплексний підхід до розкриття її сутності та складових. Визначення змісту категорії “професійної культури концертмейстера” можливо шляхом розкриття змісту основних понять цього феномену. Рушійним чинником культури є культурна традиція, завдяки чому відбувається накопичення і трансляція людського досвіду в історії, при цьому кожне нове покоління актуалізує цей досвід, спираючись у власній репродуктивній і творчій діяльності на створене зусиллями багатьох поколінь. Професійна культура, за твердженням А. Трудкова, є багаторівневим комплексом, що містить: систему цінностей, які визначають суспільну і індивідуальну значущість засобів, підсумків й наслідків професійної діяльності; інформаційно-операціональні ресурси професійної культури, напрацьовані попередньою фаховою діяльністю; об’єкти професійної діяльності, стан яких вимагає певних змін.

Визначення “професійна культура викладача” досить часто використовують як синонім таких понять, як “педагогічна культура викладача”, “педагогічна компетентність викладача”. Професійна культура концертмейстера охоплює такі складові, як: загальна культура, педагогічна культура, етична культура, естетична культура, художня культура. Професійна культура концертмейстера поєднує елементи формального (дотримання певних принципів, методів, напрацьованих прийомів) і неформального (творчість, індивідуальність, імпровізацію). Найчастіше ці елементи відзначаються взаємозв’язком і взаємовпливом. Здатність усвідомлювати особистість і поведінку студента, проявляти своє ставлення до нього, обирати адекватну систему методів навчання і виховання, які найкращим чином відповідають індивідуальним особливостям студента є показником високої професійної культури концертмейстера, його педагогічної майстерності. У свою чергу остання, на думку Б. Ліхачева, є досконалим володінням сукупністю фахових знань, умінь і навичок, у поєднанні з професійною захопленістю, розвиненим педагогічним мисленням та інтуїцією, морально-естетичним ставленням до життя, глибоким переконанням і твердою волею. Концертмейстер вищого закладу освіти як носій високих ідеалів музичного мистецтва має відігравати значну роль у формуванні

духовної культури суспільства, що втілюється через його творчу діяльність. Саме тому професійна культура концертмейстера як “представника самого витонченого виду мистецтв” багато в чому визначає зміст духовного життя студентів.

Таким чином, професійна культура концертмейстера, окреслена загальнокультурними, загальнопедагогічними та мистецтвознавчими аспектами, складається з наступних переважних компонентів: багатого духовного світу особистості, здатної до осягнення естетичного, пізнавального і виховного впливу музичного мистецтва; любові і професійного ставлення до явищ музичного мистецтва на підваліні особистісно-ціннісних переконань; концептуально-цілісного бачення сутності, природи та закономірностей музичного мистецтва; творчої захопленості фаховою діяльністю; активної самоосвітньої пізнавально-художньої діяльності в галузі музичної педагогіки.

Сутнісні характеристики професійної культури концертмейстера вищого закладу освіти слід розглянути крізь призму її основних структурних підсистем. У їх якості, згідно А. Трудкову, можливо зазначити соціально-світоглядну, методологічну, психологічну, комунікативну і музично-естетичну підсистеми професійної культури:

- *Соціально-світоглядна підсистема професійної культури концертмейстера закладу вищої освіти.* Соціальний аспект вимог до концертмейстера відбивається в його готовності здійснювати активну діяльність з урахуванням соціально-об’єктивних умов відповідно до особистих етичних норм та усвідомленої відповідальності. Складність професії концертмейстера визначається як високими вимогами суспільства, так і надзвичайними витратами розумового, психічного, емоційного запалу. Соціально-ціннісні орієнтири концертмейстера мають ґрунтуватися на художньому світогляді і засадах відповідальності. Художній світогляд становить провідну ланку професійної культури, всебічно відзеркалюючи фахівця як людину і професіонала. Він є впорядкованою системою поглядів на навколишню дійсність, сукупністю принципів і переконань, що визначають напрямки діяльності та відносин. Утворюючи систему морально-етичних цінностей особистості концертмейстера, художній світогляд є ключовою ознакою фахівця і провідником його діяльності та поведінки.

- *Методологічна підсистема професійної культури концертмейстера.* Поняття “викладач-дослідник” в педагогіці вживається як характеристика вищого рівня професійної культури особистості, котра займається педагогічною діяльністю. Мотивація до пошуку, що детермінує інтерес до фахової діяльності, притаманна творчій особистості концертмейстера закладу вищої освіти. В. Краєвський стверджує, що цілісна методологічна культура сприятиме фахівцеві відрізнити справжню науку від імітації, новаторство від консервативності. О. Бережнова визначає в якості

головних ознак методологічної культури педагогічного працівника: вміння усвідомлювати, формулювати і творчо вирішувати завдання; здатність до здійснення методологічної рефлексії; потреба в наукових педагогічних знаннях. Методологічна культура концертмейстера постає у вигляді багатокomпонентної і багаторівневої структури. Цілісність структури методологічної культури концертмейстера охоплює інтелектуальну, мотиваційну, етичну, діяльнісну сфери особистості і визначає інноваційний характер його мислення та активність у фаховій діяльності.

- *Психологічна підсистема професійної культури в концертмейстера закладу вищої освіти.* Високий рівень професійної культури фахівця неможливий без відповідного рівня розвитку її психологічного компонента. Це обумовлено значенням психології як теоретичного і практичного підґрунтя загальної і музичної педагогіки та приватних методик викладання фахових дисциплін. Музичне мистецтво, будучи мистецтвом емоційно-образним, на думку Г. Тарасова, – найбажаніший керівник психічного розвитку людини. Досконала психологічна культура концертмейстера є найважливішим чинником впливу на духовний світ студентської молоді. Фахівець, який прагне до власної психологічної культури, окрім правил зовнішньої поведінки і професійного етикету, зобов'язаний дотримуватися насамперед, правил психогієни і психопрофілактики.

- *Комунікативна підсистема професійної культури концертмейстера закладу вищої освіти.* Професійно-педагогічна взаємодія, на думку В. Біллера, є взаємозбагачуваним і взаєморозвиваючим діалогічним процесом. Звідси виникає необхідність наявності у концертмейстера високої комунікативної культури, яка, згідно з І. Ридановой, є професійно-особистісною властивістю, яка забезпечує продуктивність педагогічної взаємодії. В якості істотних ознак комунікативної культури І. Риданова визначає: потребу в діалогічному спілкуванні зі студентами, музичним мистецтвом і з самим собою; позитивне емоційне самопочуття до, під час і після спілкування; комунікативні вміння й навички, конструктивне вирішення міжособистісних суперечностей; гуманізм і демократизм спілкування; естетика спілкування. Особистість концертмейстера, який володіє мистецтвом художньо-діалогічного спілкування, глибоко і повно розкривається на заняттях в процесі виконання інструментального супроводу програми, виявлення свого ставлення до композитора, музичного твору тощо. При цьому прояв концертмейстером чуйності, уваги до почуттів студента пробуджує відповідну повагу і довіру.

- *Музично-естетична підсистема професійної культури концертмейстера закладу вищої освіти.* Основною метою музичного виховання є формування музично-естетичної культури особистості, яка розглядається Б. Ліхачевим, як сукупність здібностей особистості

сприймати, переживати і перетворювати природу, суспільне життя, саму людину за законами краси, відкривати шлях до якнайповнішого гармонійного розкриття всіх сутнісних сил людини. Від рівня її розвиненості багато в чому залежить якісний рівень професійної діяльності концертмейстера, здатність якого вибудовувати власну творчу фахову діяльність за законами добра, гармонії і гуманістичної особистісноорієнтованої педагогіки є найважливішою рисою, яка ґрунтується на поєднанні творчих і індивідуальних властивостей особистості. Реалізація культурологічних, естетичних, етичних і художніх цінностей музичного мистецтва є основним показником високопрофесійної культури особистості концертмейстера закладу вищої освіти, свідченням її духовності і культурного зростання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Лихачев Б. Т. Теория эстетического воспитания школьников / Б. Т. Лихачев – М.: Просвещение, 1985. – 176 с.
2. Мазур Н. Зміст професійної культури викладача вищої школи / Н. Мазур // Рідна школа. – 2007. – № 4. – С. 12–14.
3. Рыданова И. И. Основы педагогики общения / И. И. Рыданова – Минск : Беларусская наука, 1998. – 319 с.
4. Трудков А. М. Профессиональная культура учителя музыки / А. М. Трудков – Мурманск, 2005. – 122 с.
5. Шевченко І. Л. Формування професійної культури майбутнього вчителя музики в позанавчальній діяльності: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 “Теорія і методика проф. освіти” / Інґа Леонідівна Шевченко. – К., 2008. – 21 с.

УДК [378.091.212:73/76]:316.454.4

Цзі Лей

аспірант кафедри педагогічної творчості
Національний педагогічний університет
імені Михайла Петровича Драгоманова

ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ХУДОЖНЬО-ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ЯК ПРОБЛЕМА ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ І ПРАКТИКИ

Анотація. Автором розглядається проблема формування культури художньо-педагогічного спілкування майбутніх учителів образотворчого мистецтва як важливої складової їхньої професійної культури.

Ключові слова: культура художньо-педагогічного спілкування, художньо-педагогічна діяльність, майбутній учитель образотворчого мистецтва.

Annotation. The author considers the problem of forming a culture of art-pedagogical communication of future teachers of fine arts as an important component of their professional culture.